

Kledij en laarzen moeten voorzien worden voor elke werknemer. Let ook op de coating van de muren.

© BART VLEESCHOUWERS

BASISHYGIËNE IN DE VARKENSHOUDERIJ: HET CONCEPT HYCARE

Het Nederlandse bedrijf MS Schippers is al jaren actief als toeleverancier van de veeteeltsector in de hele wereld. Bij de hoofdzetel in Bladel (Noord-Brabant) werd onlangs de HyCare Academy geopend, een varkensstal met educatieve doelstelling waar varkenshouders op een ludieke manier kunnen kennismaken met het belang van basishygiëne in de varkenshouderij. We gingen er een kijkje nemen. – *Bart Vleeschouwers*

MS Schippers is al 50 jaar een van de belangrijkste toeleveranciers van allerlei materialen, producten en diensten aan de veehouderij. Naast een uitgebreid verkoopnetwerk heeft deze firma ook eigen productie-eenheden, onder andere in Lommel. Zo produceert men bijvoorbeeld elk jaar 300 miljoen oormerken! In totaal heeft het bedrijf veertien vestigingen in veertig landen van waaruit bijna 100.000 verschillende producten in de sector verdeeld worden.

Toeleveraar voor de veehouderij

De inrichting van een educatieve ruimte moet gezien worden in het belang dat MS Schippers hecht aan hygiëne in de veehouderij. Uiteraard verkoopt men graag producten om die hygiëne te bereiken, maar een doorgedreven aandacht voor basishygiëne blijkt uiteindelijk van levensbelang te zijn voor de leefbaarheid van de veehouderij. In een sector waar bedrijven blijven groeien, neemt het risico op ziekten immers evenredig toe. De veehouder, in dit geval de varkenshouder, moet

daarom proberen te voorkomen dat er problemen ontstaan op het bedrijf. Immers, voorkomen is beter dan genezen.

MS Schippers hecht veel belang aan hygiëne in de varkenshouderij.

Gezond boerenverstand 2.0

In de varkenshouderij neemt het risico op ziekten toe, vooral door de grotere omvang van de bedrijven maar ook door de toegenomen intensiteit van de kweek. Daarnaast zijn er verschillende 'nieuwe' ziekten zoals circo (PCVD), de ziekte van Glässer, de Ileïtis (PIA) of PRRS die in deze intensieve bedrijven voor zware problemen kunnen zorgen. Tot nu toe konden een aantal van deze ziekten onder controle blijven door de massale inzet van antibiotica en andere medicatie, maar doordat er problemen met de humane

gezondheid ontstonden, moest de sector op zoek naar een alternatieve aanpak. Een van de mogelijkheden is het vaccineren tegen zo veel mogelijk aandoeningen, voor zover er een vaccin bestaat natuurlijk. Economisch gezien is dit echter niet zo interessant aangezien het extra productie-kosten (tot 200 euro per zeug) kan vergen. Daarbij moet men nog rekenen op de toegenomen arbeidsbehoefte om al de vaccinaties toe te passen. In een economische omgeving die onder een enorme prijsdruk staat, wordt dit onhoudbaar. Het lijkt dan voor de hand te liggen om het gezond verstand te laten spreken en ervoor te zorgen dat de infectiedruk beperkt blijft. Dit is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. De laatste jaren waren de veehouders het immers gewend geraakt om ziekteproblemen te lijf te gaan met antibiotica. Het is namelijk makkelijker om ziektes te behandelen of zelfs te voorkomen door toedienen van een medicijn uit één enkel potje. De industrie speelde daar trouwens graag op in door deze 'potjes' te verkopen aan een redelijke

prijs. Het gevolg was dat veel veehouders vergaten wat ze ooit geleerd hadden: gezondheid van dieren bereik je in de eerste plaats door ze droog en proper te houden, door ongedierte te voorkomen, door schoon en vers drinkwater te voorzien, kortom door gewoon gezond boerenverstand te gebruiken. Zoals we al zagen, is dat gezond verstand een beetje ondergesneeuwd geraakt. Het is dus goed om deze principes terug van onder het stof te halen. Bij MS Schippers hebben ze het 'gezond boerenverstand 2.0' een sexy naam gegeven: HyCare.

HyCare: preventief werken gaat voor op curatief werken

Om de klassieke principes van hygiëne opnieuw onder de aandacht te brengen, werkt MS Schippers aan een integrale aanpak. Elementen waar MS Schippers op focust, zijn onder andere: poreuze oppervlakten vermijden door degelijke coatings aan te brengen op vloeren en wanden (zie foto p. 8), zorgen voor proper drinkwater, insecten bestrijden, en systematisch reinigen en ontsmetten. Metingen op enkele bedrijven die deze voorzorgsmaatregelen toepassen, leren dat de resultaten best spectaculair te noemen zijn: 90% minder antibiotica, 6% efficiëntere voedingsconversie, 10% hogere groeisnelheid, 41% minder uitval, een meetbaar betere serologische toestand en een trend naar een betere classificatie. De kans bestaat dat deze cijfers ergens overdreven zijn, maar feit is dat het stof tot nadenken geeft, zeker in een sector waar elke cent het verschil tussen winst en verlies kan maken. Tot nu toe is het HyCare-programma in vijf teststallen toegepast en de conclusie van de varkenshouders was unaniem positief. Zo waren ze zeer te spreken over een gemiddeld hogere daggroei van wel 83 gram en het feit dat ze veel minder antibiotica moesten toepassen. Het bleek wel belangrijk dat ze de alle verschillende maatregelen (de moeilijke en gemakkelijke) gelijktijdig toepasten. Verder was ook een intensieve begeleiding nodig zodat alle toepassingen vlot in de bedrijfsvoering ingepast konden worden.

Bij MS Schippers zal men nu ook nog nagaan of HyCare de behoefte aan staartknippen kan verminderen en wil men verder onderzoek doen naar de effecten op de biggen zelf.

MS Schippers werkt momenteel nog aan de ontwikkeling van aangepaste concepten voor rundvee en pluimvee, maar daar

1 De biggen voelen zich in ieder geval op hun gemak in de HyCare-stal. 2 Aan de hand van zeer degelijke pancartes worden alle aspecten van hygiëne toegelicht. 3 Bij zulke cijfers gaat een mens toch al eens nadenken.

moeten we nog even op wachten. De varkenshouderij loopt in ieder geval voorop.

Frisse manier om kennis te maken met het hygiëneverhaal

De proefboerderij van MS Schippers in Bladel heeft een ruimte ingericht waar varkenshouders leren letten op het belang van hygiëne en hoe deze te verwezenlijken. Eerst krijg je een 3D-filmpje te zien. Daarna word je langs de verschil-

lende compartimenten van de proefboerderij geleid. In een aantal opeenvolgende secties komen de verschillende aspecten van hygiëne aan bod. Ten slotte sluiten we af met een voorstelling van de MS Schippers-hygiëneproducten. Deze didactische demonstratie zou volgens ons verplichte kost moeten zijn voor elke varkenshouder. ■

Voor meer info kan je terecht op www.schippers.be.

Wil je ook de HyCare-stal bezoeken?

Op vrijdag 20 oktober nemen Inagro en het Innovatiesteunpunt twaalf varkenshouders mee naar de HyCare-conceptstal. We rijden samen met de bus naar de site van MS Schippers in Bladel. Opstappen kan in Rumbeke-Beitem, Gent en Zoersel. Op het programma staat een toelichting van de gebruikte principes en een rondleiding in de stal zelf. Daarnaast mogen we ook eens rondneuzen in de oormerkenfabriek en in de praktijkstal World Premix en worden we verwend met een lunch. Het volledige programma en meer info vind je op www.innovatiesteunpunt.be/Hycare. Het bezoek is gratis, maar inschrijven via www.inagro.be/inschrijvingen (of 051 27 32 00) is verplicht. De plaatsen zijn beperkt, dus snel beslissen is de boodschap! Dit bedrijfsbezoek wordt georganiseerd in het kader van het Vlaio-project 'Beheersen van luchtmissies in stalsystemen' of 'BLES.'

Het IWT-project BLES is een samenwerking van:

